

MILLORA DE LA DIVERSITAT GENÈTICA EN LES RACES AUTÒCTONES CATALANES EN PERILL D'EXTINCIÓ OVINES ARANESA I XISQUETA I DE LA CAPRINA BLANCA DE RASQUERA MITJANÇANT INSEMINACIÓ ARTIFICIAL AMB SEMEN PROCEDENT DE MASCLES SELECCIONATS

xarxa-i.cat

MARÇ 2021

RESUM

Divulgar i demostrar als nostres ramaders la importància de l'ús de diferents tècniques de reproducció assistida en les races autòctones catalanes és fonamental per tal d'augmentar la seva variabilitat genètica i millorar la qualitat i producció dels ramats en benefici del productor i del manteniment sostenible del nostre territori. Amb aquest objectiu, s'han realitzat un conjunt de demostracions de tècniques reproductives com l'extracció de semen, conservació i producció de dosis seminals, valoració i testatge de mascles i femelles als ramats d'origen o diferents tècniques d'inseminació artificial en diferents races autòctones catalanes, com són les ovelles Aranesa i Xisqueta, la cabra Blanca de Rasquera, la vaca Bruna dels Pirineus i la de l'Albera, el Burro Català o fins i tot el Gos d'atura, la majoria de les quals estan en perill d'extinció.

01. Objectius

Organitzar activitats demostratives de diferents tècniques de reproducció assistida en els ramats d'origen per tal d'atrapar l'atenció i l'interès dels tècnics i productors de les diferents races autòctones catalanes per a incentivar la seva aplicació en la ramaderia extensiva i facilitar el manteniment i millora de la diversitat genètica, així com per a optimitzar la gestió dels diferents bancs de germoplasma d'aquestes races, la majoria en perill d'extinció.

02. Descripció de les actuacions realitzades

Les actuacions s'han realitzat en petits grups de ramaders a diferents zones d'origen de les races. Principalment s'han centrat en l'extracció, congelació i anàlisi de semen i valoració de femelles i mascles de Bruna dels Pirineus al seu centre de testatge a Bellestar (Alt Urgell). També s'han fet demostracions d'extracció de semen per electroejaculació a bocs de Blanca de Rasquera i a marrans de Xisqueta en les Terres de l'Ebre i a Sort, respectivament. Respecte el burro català, s'han realitzat diferents sessions sobre control reproductiu de les burres i inseminacions artificials així com d'extracció i conservació de semen a Olvan (Berguedà). També s'han dut a terme diferents actuacions divulgatives i pràctiques sobre el control dels ramats als socis criadors de la vaca de l'Albera i fins i tot demostracions a criadors del gos d'atura per a iniciar la creació d'un banc de semen d'aquesta raça.

Finalment, s'ha organitzat una jornada PATT en línia per tal d'esbrinar l'interès i possibilitats de crear un espai de comunicació i col·laboració entre els actors responsables del manteniment d'aquestes races com són els productors en primer lloc, tècnics i investigadors i les institucions relacionades amb el sector, així com s'està acabant d'editar material audiovisual que recull part de les tècniques de reproducció esmentades en petits remugants per a fer-ne difusió.

03. Resultats

Tot i les dificultats que ha comportat la greu crisi sanitària de la covid-19 durant aquest darrer any, aquestes activitats demostratives han assolit molt satisfactòriament la seva finalitat. Creiem honestament que han despertat la curiositat i han ampliat el coneixement dels ramaders sobre altres maneres de gestionar els seus ramats amb una perspectiva d'innovació, especialment en el camp de la tecnologia de la reproducció i de la millora genètica. A més, la majoria de les activitats s'han dut a terme amb finalitats reproductives reals com l'elaboració de les fitxes dels mascles de la vaca Bruna dels Pirineus per a la seva subhasta, el manteniment dels diferents bancs de germoplasma o la gestió reproductiva del burro català entre d'altres.

04. Àmbit d'aplicació

Sector de la ramaderia extensiva, principalment de races autòctones catalanes amb especial focus en les races en perill d'extinció, així com també d'aplicació en centres de recerca i universitats que treballin en millora genètica i tecnologia de la reproducció animal.

05. Conclusions i accions futures

Els ramaders d'aquestes associacions semblen apostar per avançar en una millor i més efectiva conservació de la biodiversitat dels seus ramats, vetllant per un pròsper i sostenible futur de la ramaderia extensiva al nostre país, i integrant de mica en mica aquestes tècniques de reproducció en els ramats. D'altra banda, els investigadors i tècnics estan molt interessats en continuar millorant els resultats de l'aplicació d'aquestes tècniques per augmentar el seu rendiment i eficàcia en els ramats d'origen.

DADES DEL CENTRE DE RECERCA

NOM Facultat de Veterinària, Universitat Autònoma de Barcelona
ADREÇA Edifici V, Campus de Bellaterra, 08193 Bellaterra, Barcelona
DADES DE CONTACTE mariajesus.palomo@uab.cat

PRESSUPOST

Pressupost total del projecte: 28.982,4 €
Contribució de la UE al pressupost: 12.462,41 €

DIFUSIÓ DEL PROJECTE

- Jornada PATT en línia dintre del portal RuralCat amb el títol *Compartir experiències per a millorar la gestió de les races autòctones catalanes*. 18 de març de 2021.
- **Publicacions:** Fitxes de resultats dels vedells del centre de testatge de Bellestar (Escola Agrària del Pirineu) per als ramaders interessats.
- Propera edició de material audiovisual sobre tècniques de reproducció assistida en petits remugants

Amb el finançament de:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació**

**Fons Europeu Agrícola
de Desenvolupament Rural:**
Europa inverteix en les zones rurals

Projecte finançat a través de l'operació 01.02.01 de Transferència Tecnològica del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020.

Ref.: Cardinal_any conv.